

stor Del vil fremdeles gaa søværts, hvad der er ganske naturligt. Men skulde dette Kvantum transporteres hele Aaret om, vilde det være tilstrækkeligt ikke blot til at føde denne Bane, men en hel Del mere, naar overhovedet den Bane anlægges paa en fornuftig Maade, hvad der jo ikke er Tvivl om, at den vil blive, ogsaa med Hensyn til Strækningen Mariager og Cementfabrikkerne. Jeg tror derfor, det ikke er hensigtsmæssigt at se saa skeptisk paa dette Spørgsmaal. Hvis alle Baneanlæg, som her ere paa Tale, havde saa gode Chancer, som en Bane mellem Cementfabrikkerne og Mariager og som en Bane fra Mariager til Statsbanen kan faa, naar man sørger for at sikre sig Cementfabrikernes Transportmængde, tror jeg, vi kunde se helt lyst paa dette Forhold.

Imidlertid, det, som gør, at jeg ikke kan se med Glæde og Fortrøstning paa hele det Forslag, der ligger her, er ikke Privathanerne, men det er Statsbanerne. Jeg nærer den Overbevisning, at om ikke alle, saa dog den største Del af de Baneanlæg, som her foreslaas anlagt som Statsbaner, burde aldrig være Statsbaner. Jeg udtalte noget lignende for et Aars Tid siden, da Sagen den Gang var til første Behandling. Jeg havde haabet, at Udvalget vilde have skaffet os fri for nogle af disse Baner — som Statsbaner, vel at mærke. Det er imidlertid ikke sket. Nu hørte jeg i Dag, at det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (Slengerik) gav en morsom, ironisk Fremstilling af Forholdet med Hensyn til disse Statsbaner. Den var vel turneret og lød meget godt. Men var den Udvikling, som det ærede Medlem gav, rigtig, forholder det sig saaledes, ligger der efter mit Skøn meget mere i denne Udtalelse end det, at den var interessant og ret morsom. Hvis den Skildring, som det ærede Medlem gav af Aarsagerne til, at disse Baner skulle bygges som Statsbaner, er rigtig, forekommer det mig — jeg kan jo tage fejl — som et Misbrug af Statens Midler at bygge Jernbaner paa dette Grundlag. Ja, der ligger efter mit Skøn egentlig endnu mere deri. Der ligger i Virkeligheden et Misbrug af Statsmagten deri, et Misbrug af Regeringsmagten, hvis det ærede Medlem har Ret i, at Motiverne til, at disse Baner anlægges som Statsbaner, ere de, som af ham angives.

Første Viceformand (Anders Nielsen): Det ærede Medlem tager vist fejl i Henseende til sin Fortolkning af, hvad det ærede Medlem for Middelfart har udtalt.

N. Andersen: Jeg tror ikke, jeg tager fejl med Hensyn til det ærede Medlems Mening, men skulde det være Tilfældet, vil jeg bede det ærede Medlem rette mig.

Første Viceformand (Anders Nielsen): Det ærede Medlem maa sikkert tage fejl, thi ellers vilde det ærede Medlem for Middelfart ikke umiddelbart efter have tilføjet, at han ganske kunde slutte sig til de paagældende Jernbaneforslag.

N. Andersen: Det er muligt, jeg tager fejl med Hensyn til Forstaaelsen af det ærede Medlem, men hvis jeg tager fejl, kan det ærede Medlem jo rette mig. Hvis jeg derimod ikke har forstaaet ham fejl, og hvis han har Ret i sin Betragtning, anser jeg det for endnu et Moment for mig til at stemme imod disse Baner som Statsbaner, og da det ikke kan ske paa anden Maade end ved at stemme imod hele Lovforslaget, maa jeg tage under nærmere Overvejelse, om jeg ikke sætter saa megen Pris paa at være fri for Ansvar for Anlægget af disse Statsbaner, at jeg vil paatage mig det Odium, som det i Virkeligheden er at stemme imod samtlige Jernbaneanlæg i Aar.

Jeg kan imidlertid ikke paa nogen Maade give mit Samtykke til, at Staten anlægges nogle og fyrretyve Millioner i disse Statsbaner, da saa godt som ingen af dem kan siges virkelig at tjene Statsformaal eller Formaal, som ikke med samme Ret og paa samme Maade kunde udføres ved private Baneanlæg. I alt Fald er der, saa vidt jeg kan skønne, kun en eneste Banestrækning af dem alle, nemlig Ringsted—Næstved-Banen, der kan siges rettest at burde anlægges som Statsbane. En Bane fra København til Køge er overflødig, ganske unyttig. Den vil komme til at staa i samme Forhold som Kystbanen, der, da man havde bygget den, tvang Staten til at være sin egen Konkurrent. Paa samme Maade, om end ikke i samme Grad, vil det stille sig med den nævnte Bane — ikke at tale om alle de andre Baner, der som Statsbaner ere endnu mere umotive-rede.

Det, som her nu foreligger, er nemlig et meget stort og omfattende Spørgsmaal. Bortset fra de store Summer, som man her animerer Kommunerne, Amts-, Sogne- og Bykommunerne til at iklæde sig Ansvar for at skaffe til Veje, kan jeg ikke se rettere, end at det vil medføre for Staten en kontant Udgift af 60—70 Millioner Kroner, maaske endog lidt mere. Nu er det sikkert,